

בש"פ 6835/20 - שי קריספי נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 6835/20

לפני:

כבוד השופט א' שטיין

העורר:

שי קריספי

נגד

המשיבה:

מדינת ישראל

ערר לפי סעיף 53(א) לחוק סדר הדין הפלילי
(סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996, על
החלטה שניתנה ביום 30.9.2020 על ידי בית המשפט
המחוזי באר שבע (השופט י' עדן) במ"ת
43325-08-20

בשם העורר:

עו"ד ניר ליסטר

בשם המשיבה:

עו"ד אופיר טישלר

החלטה

- לפני ערר לפי סעיף 53(א) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה-מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים), על החלטת בית המשפט המחוזי באר שבע (השופט י' עדן) אשר ניתנה ביום 30.9.2020 במ"ת 43325-08-20 (במסגרת התיק העיקרי ת"פ 43343-08-20), ואשר קבעה כי העורר יעצר מאחורי סורג ובריוח עד תום ההליכים בתיק העיקרי - זאת, בכפוף לתוצאות הדיון אשר עתיד להתקיים ביום 19.10.2020 ובמסגרתו ייבחן תסקיר משלים בעניין אזוק אלקטרוני, האמור להיות מוגש לפני הדיון.
- ביום 20.8.2020 הוגש נגד העורר כתב אישום המונה שני פרטי אישום שונים. פרט האישום הראשון מייחס לעורר איומים, עבירה לפי סעיף 192 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (ריבוי עבירות) (להלן: חוק העונשין); ואילו פרט האישום השני מייחס לעורר חבלה בכוונה מחמירה, עבירה לפי סעיף 329(א)(1) לחוק העונשין.

3. לפי המתואר בכתב האישום, העורר הוא בעלים של סופרמרקט "ברכה ושלו" ושל חנות ירקות הצמודה לו בקריית מלאכי (להלן: החנות), במשותף עם יאיר פדידה (להלן: המתלון) ואוראל דיין (להלן: אוראל). במועדים המפורטים בכתב האישום, פרץ סכסוך עסקי בין המתלון ואוראל לבין העורר. על רקע הסכסוך, ביום 23.7.2020, התקשר העורר לקופאית בחנות ואיים באמצעותה על אוראל, "שיתלוש אותו מהאזניים" ו"ישבור אותו אם ייכנס למקום". ביום 9.8.2020, כשהגיע המתלון לפתח החנות, העורר רץ לעברו מתוך החנות כשהוא אוזח בידו להב של סכין יפנית, הניף אותה לעבר ראשו של המתלון, ואיים לרצוח אותו. המתלון, שהגן על ראשו, תפס את ידו של העורר והרחיקה ממנו, וכתוצאה מכך נחתך המתלון בידו הימנית. בהמשך, השליך העורר גריל נייד ממתכת לעבר המתלון, אך החטיא. במהלך האירוע, שהה בחנות הנאשם 2, שהינו אחיו של יחיאל אשטר, המוכר לבעלי החנות. בהמשך, רץ הנאשם 2 לעבר החנות, לקח ממנה סכין מרובעת גדולה ואיים על המתלון. המתלון רץ בחזרה לתוך החנות והנאשמים, בצוותא חדא, המשיכו לנסות לפצוע אותו באמצעות הלהב והסכין. בהמשך, סטר העורר בפניו של המתלון, ניסה לעקור את מסך הקופה מהמקום בכדי לתקוף אותו, ואיים עליו שירצח אותו. לבסוף, הצליח המתלון לברוח מן החנות, והעורר והנאשם 2 נמלטו מן המקום. כתוצאה מהאירוע, אובחן המתלון כסובל מחתכים בראש, באמת שמאל, במרפק ובכף יד ימין, וכן משבר במרפק ובכף יד ימין.

4. בד-בבד עם הגשת כתב האישום, הגישה המדינה בקשה למעצר העורר עד לתום ההליכים המתנהלים נגדו. בבקשה נטען כי בידי המדינה ראיות לכאורה להוכחת העבירות המיוחסות למשיבים בכתב האישום, לרבות הודעתו של השותף אוראל, הקלטה של השיחות בין הצדדים, הודעותיו של המתלון, סרטונים שצולמו בזירת האירוע, הודעת הקופאית, הודעות עדי ראיה, תמונות ממקום האירוע, טביעות אצבע ממקום האירוע, מסמכים רפואיים של המתלון, וכן הודעות של העורר והנאשם 2, אשר קשרו את עצמם לאירוע. זאת ועוד: נטען כי נגד העורר קמה עילת מעצר בשל מסוכנות סטטוטורית מכוח סעיפים 21(א)(1)(ב) לחוק המעצרים, שכן קיים יסוד סביר לחשש שיסכן את בטחון הציבור; עילת מעצר סטטוטורית מכוח סעיף 21(א)(1)(ג)(4) לחוק המעצרים, שכן מדובר בעבירה שנעשתה באלימות חמורה תוך שימוש בנשק קר; וכן עילת מעצר מכוח סעיף 21(א)(1)(א), שכן קיים יסוד סביר לחשש ששחרור העורר יביא לשיבוש הליכי משפט. חשש זה נלמד מן העובדה שלאחר האירוע העורר נמלט מהמקום. כמו כן נטען, כי העורר מתגורר בסמוך למתלון וקיים חשש כי ינסה להשפיע על המתלון ועל עדים נוספים שכבר בחקירתם במשטרה לא שיתפו פעולה באופן מלא. עוד צויין, כי לעורר ארבע הרשעות קודמות בעבירות אלימות, רכוש וסמים בגין אף נדון למאסר.

5. ביום 2.9.2020 הסכים העורר לקיומן של ראיות לכאורה ועילת מעצר, והדין נדחה לצורך קבלת תסקיר מעצר בעניינו. ביום 29.9.2020 הוגש תסקיר מעצר. מהתסקיר עולה כי קיים סיכון בינוני להישנות ביצוע עבירות דומות מצד העורר ומסוכנות גבוהה באשר לתוצאותיהן. יחד עם זאת, הומלץ על שחרורו למעצר-בית בבית מכריו בעפולה, שכן מדובר בחלופת מעצר המרוחקת מקרית מלאכי (מקום העסק ומגורי המתלון). עוד עולה מהתסקיר, כי שירות המבחן מצא את גורמי הפיקוח מתאימים למילוי תפקידם.

6. בהחלטת בית משפט קמא מיום 30.9.2020 נקבע כי לאור רמת המסוכנות הגבוהה העולה מנסיבות ביצוע העבירות, נכון יהיה לבדוק תחילה את האפשרות להשמת העורר במעצר באזוק אלקטרוני. בית המשפט ציין, כי אירוע חמור שכזה מחייב זהירות ולא די במעצר-בית בפיקוח, אף ששירות המבחן מצא את המפקחים ואת מיקומו של מעצר הבית ראויים. בית המשפט הורה אפוא לשירות המבחן וליחידה האמונה על אזוק האלקטרוני להגיש את חוות דעתם עד לדין שיתקיים ביום 11.10.2020. לבקשת העורר, בית המשפט קבע כי תיבדק גם האפשרות לקיים את המעצר תחת אזוק האלקטרוני בביתו בפיקוחה של אשתו ובני משפחה נוספים. ביום 1.10.2020, דחה בית המשפט את הדיון ליום 19.10.2020, בעקבות בקשת ארכה שהוגשה מטעם שירות מבחן.

7. מכאן הערר שלפניי.

8. העורר טוען כי שגה בית משפט קמא כאשר התעלם מהמלצתו החיובית של שירות המבחן ושלח את העורר לקבלת תסקיר נוסף, אשר מאלץ את העורר להישאר במעצר, רחוק מילדיו, במשך שלושה שבועות נוספים – וכל זאת בתקופת החגים ובימי החירום שנכפו על המדינה על ידי נגיף הקורונה.

9. לטענת עורר, בדיון שהתקיים ביום 2.9.2020 רמז השופט נ' אבו טהה כי במידה ויסכים העורר לראיות לכאורה והתסקיר בעניינו יהא חיובי, הוא ישוחרר לחלופת מעצר על פי ההמלצה. לפיכך, נטען כי לא ייתכן ששופט אחר, השופט י' עדן, יחליט על בחינתו של אזוק אלקטרוני בניגוד להחלטתו הקודמת של השופט אבו טהה.

10. עוד נטען, כי בית משפט קמא לא בחן את טיב החלופה המוצעת ואת המפקחים שהגיעו מעפולה ונכחו בבית המשפט.

11. המדינה סומכת את ידיה על ההחלטה קמא ועל טעמיה.

12. סבורני כי דין הערר להידחות. מקרהו של העורר חוסה בצלה של חזקת מסוכנות סטטוטורית, ומשכך, אין מקום לשחררו לחלופת מעצר או להעבירו למעצר-בית בתנאים של אזוק אלקטרוני, אלא בהתקיים נסיבות מיוחדות (ראו בש"פ 248/20 פלוגי' מדינת ישראל (2.2.2020), פסקאות 14-28 והאסמכתאות הנזכרות שם (להלן: בש"פ 248/20)). נסיבות כאמור יכול שתהיינה קשורות לנסיבות ביצוע העבירה המיוחסת לנאשם, ויכול שתהיינה קשורות למצבו של הנאשם (ראו שם, פסקה 15). נסיבות העבירות שבהן עסקין הן חמורות מאד, ואין טעם שארחיב עליהן את הדיבור. די אם אומר שמדובר באלימות קשה, ובה לא ניתן למצוא שום נסיבה מיוחדת לשחרור מן המעצר. באשר למצבו של העורר – אין זה מן הנמנע שהנסיבות המיוחדות הדרושות אשר תתמוכנה במעברו למעצר באזוק אלקטרוני, ואולי גם למעצר-בית מלא בעיר עפולה, אף בלא אזוק אלקטרוני, תימצאנה דווקא בו. עניין זה עתיד לעמוד לבדיקת בית משפט קמא בישיבתו הקרובה, ועל כן אמנע מלפרט בעניינו. ברי הוא, כי בנסיבות דנן ראוי שבית משפט קמא ישלים את מלאכתו במתווה שקבע.

13. העורר סבור, כי מן הדין לשחררו למעצר-בית בעפולה לנוכח הדברים שלטענתו השמיע באוזניו השופט אבו טהה וכן בשל האמור בתסקיר החיובי של שירות המבחן, שכאמור המליץ על כך.

14. טענה זו דינה להידחות. ראשית, האמור בתסקיר כי מהעורר נשקפת "מסוכנות גבוהה באשר לתוצאותיהן" של עבירות הדומות לאלו שלכאורה ביצע, לצד "סיכון בינוני להישנות ביצוע עבירות דומות" איננו עושה את התסקיר לחיובי. כפי שכבר הזדמן לי להעיר, "בנסיבות בהן לא עלה בידי הנאשם להפריך את חזקת המסוכנות, תידרש, ברגיל, המלצה חיובית, חד-משמעית ובלתי מסוייגת של שירות המבחן בדבר שחרורו לחלופת מעצר" (ראו בש"פ 248/20, פסקה 19), בעוד שההמלצה דכאן איננה בלתי מסוייגת. שנית, לא מצאתי עילה מבוררת להתערבות בקביעתו של בית משפט קמא כי "במצב דברים שבו נעשה שימוש בלהב של הסכין היפני[ת] ובסכין הנוספת, וזאת תוך גרימת הפציעות שגרמו המשיבים למתלונן, מצב דברים זה מחייב זהירות בשחרור המשיבים, וסבורני כי יש צורך במעטה הגנה נוסף בדמות איזוק אלקטרוני". קביעה זו היא בגדר הערכת סיכונים הנתונה לשיקול דעתה של הערכאה הדיונית, שלמותר לציין גם הופעל כהלכה בהתבסס על העיקרון "ברי ושמא – ברי עדיף" (ראו בש"פ 248/20, פסקה 37). כמו כן לא

מצאתי שום אסמכתא לשחרור אוטומטי הנטען בדבריו של השופט אבו טהה: בידוע הוא שהמלצת שירות המבחן, כשמה כן היא, היא בגדר המלצה שאינה כובלת את ידיו של בית המשפט. כך עולה גם מדבריו של השופט ע' גרוסקופף בבש"פ 8870/18 חזן נ' מדינת ישראל (19.12.2018), עליהם נשען העורר בטיעוניו.

15. הערר נדחה אפוא.

ניתנה היום, כ"ג בתשרי התשפ"א (11.10.2020).

ש ו פ ט
